

AVGÖRANDE

Datum: 2019-11-27

ÄRENDE nr Ä10/2017 – Angående behovet att respektera en önskan att inte bli kontaktad för en undersökning

Anmälare: Anonym

Anmäld part: SIFO

Sammanfattning

SIFO anses inte ha brutit mot ESOMAR:s etiska regler.

Anmälan

Anmälan fick tillsänt sig en undersökning bestående av 10 dubbelsidiga blad med frågor som han valde att ignorera. Därefter blev han vid ett flertal tillfällen påmind av SIFO att fylla i formuläret via post, vilka han även valde att ignorera. Först då han kontaktat SIFO upphörde de motvilligt att kontakta honom för den undersökningen.

Anmälan kontaktade till slut SIFO och bad att få slippa motta brev från dem i framtiden, något som SIFO då vägrade.

Utredning

Etiska Rådet för Marknadsundersökningar, ERM, har till uppgift att övervaka att ICC/ESOMAR:s Internationella regler för marknads- och samhällsundersökningar ("Reglerna") efterlevs av aktörer i branschen.

Av Reglerna framgår det på ett flertal punkter att man påpekar att organisation som genomför undersökningar måste handskas varligt med individers personuppgifter, informera individen om hur de kommer att användas när de samlas in i undersökningssyfte och endast får använda dem på ett sätt som individen är medveten om (se exempelvis Artikel 4 i Reglerna). Samtidigt framgår det även i reglerna att ett undersökningsföretag måste följa de lagar och regler som gäller för den marknad där man agerar (artikel 10).

I GDPR framgår det tydligt att en individ ska vara medveten om hur dennes uppgifter behandlas

och denne har rätt att begränsa/invända mot dess behandling, artiklarna 12, 18 och 21. Vidare måste varje organisation som behandlar personuppgifter kunna hänföra denna behandling till en rättslig grund, vilka återfinns i artikel 6. När det gäller undersökningsbranschen är denna grund, beroende på om parten som vill genomföra undersökningen är aktiv inom offentlig eller privat sektor, att vara allmänt intresse (artikel 6.1.e GDPR) eller legitimt intresse (artikel 6.1.f GDPR). Ser man vidare till artiklarna 18 och 21 i GDPR står det klart att varje individ ska ha rätt att hindra användning av dennes personuppgifter om behandlingen sker på grund av allmänt eller legitimt intresse.

När det gäller undersökningsbranschen finns det ett intresse att nå en grupp av individer som representerar antingen befolkningen som helhet eller en viss grupp av befolkningen om det som undersöks endast berör denna grupp. Därför är det av yttersta vikt att man från undersökningsbranschens sida kan kontakta tillräckligt många individer som återfinns i gruppen för att man ska kunna uppnå ett statistiskt korrekt resultat. För just detta syfte kan man finna ett undantag från att respektera individers rättigheter som återfinns i artiklarna 18 och 21 GDPR, nämligen artikel 89.2 GDPR. Där anges det att man för statistiska ändamål kan bortse från artiklarna 18 och 21 så länge man har tillräckliga skyddsåtgärder på plats som hindrar dess vidare spridning. Detta innebär att en organisation eller ett företag kan i undersökningssyfte, för statistiska ändamål, göra ett urval ur befolkningen utan att ta hänsyn till om individen vill det eller inte.

Dock måste den part som genomför undersökningen respektera den individ som undanber sig framtida kontakt eller deltagande i den specifika undersökning för vilken individen kontaktades enligt artikel 4a punkten 5 i Reglerna.

ERM:s bedömning

I detta fall skickades en förfrågan om att delta i en undersökning från SIFO till anmälaren per post. Anmälaren valde att inte ignorera att svara. Då SIFO gärna vill ha svar påminde de anmälaren vid ett flertal tillfällen och upphörde med detta efter det att anmälaren lät höra av sig till SIFO. SIFO har därmed agerat i enlighet med ESOMARs regler i första delen av frågan.

Anmälaren ville också att SIFO skulle sluta skicka framtida undersökningar till honom, något som SIFO vägrade att göra. SIFOs agerande i denna delen av frågan är i enlighet med GDPR vilket innebär att man även i denna del av frågan har agerat i enlighet med ESOMARs regler.

ERM:s bedömning är att SIFOs agerande ligger i linje med den nuvarande tolkningen av GDPR och att deras agerande därmed inte strider mot ESOMAR:s etiska regler.

Denna bedömning har beslutats enhälligt av Etiska Rådet för Marknadsundersökningar (ERM).



Axel Tandberg, Ordförande samt Föredragande



Magnus Petterson, Sekreterare